

Nota van antwoord zienswijzen
Zuid-West 380kV west
fase 4 uitvoeringsbesluiten
20 april 2020

Inhoud

1. Inleiding.....	2
2. Tijdelijke hoogspanningsverbinding Borssele	2
3. Overzicht zienswijzen.....	3
4. Gewijzigde besluiten	4
5. Beantwoording zienswijzen	6

1. Inleiding

Ten behoeve van de nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Borssele en Rilland is op 2 december 2016 het inpassingsplan Zuid-West 380 kV west vastgesteld. Deze procedure vond plaats in de 1^e fase van het project. Het inpassingsplan biedt de planologisch-juridische basis voor de realisatie van de nieuwe 380 kV-verbinding. In hoofdstuk 2 van de toelichting bij het inpassingsplan is een projectbeschrijving opgenomen waaruit blijkt hoe de nieuwe 380 kV-verbinding wordt gerealiseerd. In paragraaf 3.2.4. van het MER is een beschrijving opgenomen van de werkzaamheden die plaatsvinden bij de aanleg van de nieuwe 380 kV-verbinding. In deze 1e fase van het project zijn daarnaast diverse vergunningen verleend voor het realiseren van de nieuwe 380 kV-verbinding en de aanleg van de daarvoor benodigde werkwegen en werkterreinen. Het inpassingsplan en de besluiten in deze 1e fase van het project zijn bij uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) op 8 augustus 2018 (201700175/1/R6), ECLI:NL:RVS:2018:2672, onherroepelijk geworden. In onderhavige fase 4 van de procedure zijn de aanvragen en ontwerpbesluiten ter inzage gelegd van de wijzigingen en verlengingen van enkele vergunningen voor de uitvoeringsfase. Het betreft onder andere de omgevingsvergunningen voor (uitbreiding van) een tijdelijke hoogspanningsverbinding, omgevingsvergunningen voor de aanpassingen aan tijdelijke werkwegen en werkterreinen, en verlenging van de eerder verleende natuurvergunningen. Alleen de zienswijzen betrekking hebbend op onderwerpen en belangen die deze uitvoeringsbesluiten regelen, kunnen een rol spelen.

2. Tijdelijke hoogspanningsverbinding Borssele

Twee van de aanvragen en ontwerpbesluiten hadden betrekking op de verzwaring van de voorziene tijdelijke 380kV hoogspanningsverbinding nabij het hoogspanningsstation te Borssele. De tijdelijke hoogspanningsverbinding is noodzakelijk om de bestaande 380kV verbinding over te nemen gedurende de bouw van de nieuwe 380kV verbinding. In het inpassingsplan en de besluiten van de 1^e fase was reeds voorzien in deze tijdelijke hoogspanningsverbinding. In fase 4 is een verzwaring van de tijdelijke hoogspanningsverbinding opgenomen (van 2 naar 6 masten). Het doel van de zwaardere tijdelijke verbinding was om de gevolgen van de opgelopen vertraging door de ontbinding van het contract met de uitvoerende aannemerscombinatie te beperken. Inmiddels is besloten om deze verzwaring van de tijdelijke hoogspanningsverbinding niet uit te voeren. De aanvragen hiertoe zijn ingetrokken. Dit heeft tot gevolg dat er geen besluiten meer worden genomen over de verzwaarde tijdelijke hoogspanningsverbinding.

De tijdelijke hoogspanningsverbinding moet aangesloten worden op het hoogspanningsstation om te kunnen starten met de bouw van de nieuwe hoogspanningsverbinding. Deze verbinding kan alleen worden aangesloten gedurende de periode dat de bestaande verbinding uitgeschakeld is (periode van Voorziene Niet Beschikbaarheid ofwel de VNB periode). Dat is gedurende de jaarlijkse periode van onderhoud van de kerncentrale Borssele in mei/juni. Om de bouw van de nieuwe verbinding tijdig te kunnen starten, moet de tijdelijke hoogspanningsverbinding in juni 2020 aangesloten worden. De feitelijke realisatie van de aangevraagde zwaardere tijdelijke verbinding kost echter om diverse redenen meer tijd dan voorzien, waardoor een reëel risico bestaat dat de verbinding niet tijdig in gebruik genomen kan worden. Het doel van de zwaardere tijdelijke verbinding om de gevolgen van de vertraging te beperken kan derhalve niet meer behaald worden. TenneT ziet dan ook af van de bouw van de zwaardere tijdelijke hoogspanningsverbinding, en zal in plaats daarvan de tijdelijke verbinding realiseren zoals deze oorspronkelijk ontworpen is, en onderdeel is van het inpassingsplan en de besluiten van fase 1. De tijdelijke hoogspanningsverbinding zal dus worden uitgevoerd conform de oorspronkelijke plannen en niet in de verzwaarde vorm. Als gevolg hiervan zijn de twee vergunningaanvragen, die betrekking hebben op de verzwaarde tijdelijke verbinding, dan ook ingetrokken door TenneT.

De zienswijzen die betrekking hebben op de verzwaarde tijdelijke hoogspanningsverbinding worden daarom in deze Nota van antwoord niet (inhoudelijk) behandeld .

3. Overzicht zienswijzen

Onderwerp / ontwerpbesluit	Indiener zienswijze
<i>Niet specifiek c.q. over alle ontwerpbesluiten</i>	
1. Tracé hoogspanningsverbinding Zuid-West 380kV	08, 09
2. Gezondheid en magneetvelden	01
3. Natuur en landschap	01, 06, 09
4. Werkwijze TenneT	09
<i>Ontwerpbesluiten</i>	
1. Omgevingsvergunning tijdelijke 380kV lijn – afwijken van bestemmingsplan Minister van EZK en BZK	02, 04, 05, 07, 09, 10, 12
2. Omgevingsvergunning tijdelijke 380kV lijn – bouwen en langer in gebruik hebben dan 1 jaar B&W gemeente Borsele	02, 04, 05, 07, 09, 10, 12
3. Omgevingsvergunning wijzigingen tijdelijke werkwegen – strijdig gebruik B&W gemeente Borsele	06, 09
4. Omgevingsvergunning wijzigingen tijdelijke werkwegen – strijdig gebruik B&W gemeente Kapelle	03, 11
5. Omgevingsvergunning verplaatsen mast 1058 B&W gemeente Kapelle	-
6. Omgevingsvergunning wijzigingen tijdelijke werkwegen – strijdig gebruik B&W gemeente Reimerswaal	01, 03
7. Ontheffing Wet natuurbescherming – soortenbescherming Minister van LNV	05, 09
8. Vergunning Wet natuurbescherming – gebiedsbescherming Minister van LNV	05
9. Watervergunning – wijziging tijdelijke werkwegen DB Waterschap Scheldestromen	05
10. Ontheffing Keur wegen – wijzigingen tijdelijke werkwegen DB Waterschap Scheldestromen	

4. Gewijzigde besluiten

Besluit	Wijziging
1. Omgevingsvergunning tijdelijke 380kV lijn – afwijken van bestemmingsplan Minister van EZK en BZK	Vervallen. Aanvraag is ingetrokken door TenneT
2. Omgevingsvergunning tijdelijke 380kV lijn – bouwen en langer in gebruik hebben dan 1 jaar B&W gemeente Borsele	Vervallen. Aanvraag is ingetrokken door TenneT
3. Omgevingsvergunning wijzigingen tijdelijke werkwegen – strijdig gebruik B&W gemeente Borsele	Mast 1001 en 1002 – Vervallen werkterreinen verzwaarde tijdelijke verbinding Mast 1003 – Verplaatsing werkweg naar het noorden zodat meer bomen gespaard kunnen worden Mast 1009 – verplaatsing werkweg naar zuidzijde van het perceel. Mast 1041 – verplaatsing van de tijdelijke juklocatie naar de weg.
4. Omgevingsvergunning wijzigingen tijdelijke werkwegen – strijdig gebruik B&W gemeente Kapelle	Mast 1050P – Tijdelijke watergang vervalt Mast 1051 – Verplaatsing werkweg in westelijke richting Mast 1057 – Aanpassing wijze van afsluiting Amfoor Extra voorschrift m.b.t. bouwverkeer door de kern van Eversdijk Mast 1058 – aanpassing werkterrein ivm ontwikkelingen op bedrijventerrein Smokkelhoek. Mast 1059a – verwijderen niet noodzakelijke toegangsweg.
5. Omgevingsvergunning verplaatsen mast 1058 B&W gemeente Kapelle	-
6. Omgevingsvergunning wijzigingen tijdelijke werkwegen – strijdig gebruik B&W gemeente Reimerswaal	Mast 1062 – Verplaatsen van de inrit van het werkterrein in zuidelijke richting. Mast 1065 - Verplaatsen van de werkweg tussen mast 1065 en 1066 Mast 1066 - Verplaatsen van de werkweg tussen mast 1065 en 1066 Mast 1072 – Verplaatsen van de werkweg van de noordzijde van het werkterrein (Vaathoekseweg) naar de zuidzijde van het werkterrein (Noordpoolweg) Mast 1075 - Verplaatsen van de werkweg in noord-westelijke richting naar de rand van het perceel Mast 1079 - Vervallen van de tijdelijke watergang Mast 1083 - Vervallen van de tijdelijke watergang waardoor eindsituatie direct gerealiseerd kan worden. Mast 1095 - Toevoegen van een werkweg in plaats van eigen weg op het perceel delen

	<p>Mast 1099 - Vergroten van het werkterrein ten behoeve van het trekken van de lieren in fase 2. Ook verplaatsen van de inrit naar het werkterrein om schade aan de weg te voorkomen.</p> <p>Mast 1102 - Aanpassen van de werkwegen ten behoeve van de zuidelijke aansluiting op de reeds aanwezige ontsluiting van de werkterreinen</p> <p>Mast 1103 - Aanpassen van de werkwegen ten behoeve van de zuidelijke aansluiting op de reeds aanwezige ontsluiting van de werkterreinen</p> <p>Mast 1104 - Aanpassen van de werkwegen ten behoeve van de zuidelijke aansluiting op de reeds aanwezige ontsluiting van de werkterreinen</p>
7. Ontheffing Wet natuurbescherming – soortenbescherming Minister van LNV	Aanvullende motivering ten aanzien van de effecten van tijdelijke stikstofdepositie.
8. Vergunning Wet natuurbescherming – gebiedsbescherming Minister van LNV	Geen wijzigingen in besluit. Nadere onderbouwing toegevoegd dat geen significante effecten veroorzaakt worden door extra activiteiten ten behoeve van de uitbreiding van de werkwegen.
9. Watervergunning – wijziging tijdelijke werkwegen DB Waterschap Scheldestromen	Wijziging situatie diverse tijdelijke werkwegen
10. Ontheffing Keur wegen – wijzigingen tijdelijke werkwegen DB Waterschap Scheldestromen	Wijziging situatie diverse tijdelijke werkwegen

5. Beantwoording zienswijzen

Nr	Zienswijze (indiener)	Onderwerp	Van toepassing op besluit? Wijziging?
<i>Thema – Algemeen - Tracé hoogspanningsverbinding Zuid-West 380kV west</i>			
01	08	<p><i>Zienswijze</i></p> <p>Indiener geeft aan dat onder andere verschillende andere manieren om de kabel aan land te brengen en te leiden naar verdeel station Rilland over het hoofd zijn gezien. Indiener geeft aan in zijn belang geraakt te zijn, omdat de kabels vlak langs zijn dorp komen te lopen.</p>	
		<p><i>Antwoord</i></p> <p>De zienswijze heeft betrekking op de ligging van het tracé dat is vastgelegd in het onherroepelijke inpassingsplan Zuid-West 380kV west. Bij de vaststelling van het inpassingsplan zijn de alternatieven onderzocht.</p>	nee
02	09	<p><i>Zienswijze</i></p> <p>Indiener is onaangenaam getroffen doordat hij in de toekomst wordt geconfronteerd met een hoogspanningsverbinding boven zijn woning en tuin. Er wordt geen rekening gehouden met de positie en de tuin van indiener.</p>	
		<p><i>Antwoord</i></p> <p>De zienswijze heeft betrekking op de ligging van het tracé dat is vastgelegd in het onherroepelijke inpassingsplan Zuid-West 380 kV west. Bij de vaststelling van het inpassingsplan zijn de alternatieven onderzocht.</p>	nee
03	09	<p><i>Zienswijze</i></p> <p>Indiener geeft aan dat art. 7.4 van de regels, behorende bij het ontwerp-omgevingsplan, mee brengt dat ze na inwerkingtreding daarvan een groot aantal activiteiten niet meer zonder omgevingsvergunning kunnen uitvoeren, zoals het aanbrengen van hoog opgaande beplanting en bomen, het aanleggen van wegen en paden, het aanleggen, verruimen of dempen van wateren en het permanent opslaan van goederen en stoffen hoger dan 2.50 meter. Indiener acht dat zeer onwenselijk en stelt zich op het standpunt dat hij hierdoor onevenredig en onnodig wordt beknot in zijn mogelijkheden zijn woning en tuin te gebruiken op een wijze die hem goeddunkt.</p>	
		<p><i>Antwoord</i></p> <p>De inhoud van de regels van het inpassingsplan is niet aan de orde bij de vaststelling van onderhavige besluiten aangezien het inpassingsplan al onherroepelijk is sinds de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRVs) van 8 augustus 2018. Voor de volledigheid wordt erop gewezen dat art. 7.4 van het ontwerp-inpassingsplan art. 6.4 is geworden in het definitieve inpassingsplan. Daarnaast speelt artikel 6.4 van de planregels geen rol in de besluitvorming van onderhavige uitvoeringsbesluiten. De beperkingen</p>	nee

		voor rechthebbenden die voortkomen uit deze bepaling zijn beoordeeld bij de totstandkoming van het inpassingsplan. Voor eventuele schade wordt daarnaast verwezen naar het schadebeleid van TenneT. Dit schadebeleid is door de ABRvS voor de hoogspanningsverbinding Zuid-West 380 kV west als toereikend beoordeeld (8 augustus 2018, zaak nr. 201700175/1, ECLI:NL:RVS:2018:2672).	
<i>Thema – Algemeen - Gezondheid en magneetvelden</i>			
04	01	<i>Zienswijze</i> Indiener vreest beperkingen met betrekking tot zijn bedrijfsvoering en de eventuele nieuwbouw van zijn stal. Indiener geeft aan dat de dieren gestrest worden van een stal onder een hoogspanningslijn, o.a. door het geluid en gedrup op het dak en door straling. Indiener voorziet dat hij de gebouwen niet meer tegen brand verzekerd kan krijgen in verband met opslag van hooi en stro en derhalve gedwongen wordt een nieuwe stal te bouwen op een andere plek waarbij indiener onzeker is of dit zal kunnen in verband met eventuele significante gevolgen voor Natura 2000-gebied.	
		<i>Antwoord</i> Bij de besluitvorming over het inpassingsplan Zuid-West 380 kV west is ingegaan op de onderwerpen gezondheid, magneetvelden en tracékeuze. Voor een toelichting daarop wordt verwezen naar de toelichting bij het vastgestelde inpassingsplan en de uitspraak van de ABRvS van 8 augustus 2018, zaak nr. 201700175/1, ten aanzien van die onderwerpen. De verzekering en de mogelijke nieuwbouw van een schuur zijn niet van invloed op de besluitvorming bij onderhavige uitvoeringsbesluiten. De mogelijke beperking wat betreft bedrijfsvoering had aan de orde moeten komen in het beroep tegen het inpassingsplan. Voor eventuele schade wordt verwezen naar het schadebeleid van TenneT.	nee
<i>Thema – Algemeen – Natuur en landschap</i>			
05	01	<i>Zienswijze</i> Indiener spreekt zorgen uit over enorme gevolgen voor de natuur in zijn algemeenheid en de zeldzame wadvogels in het bijzonder.	
		<i>Antwoord</i> De effecten van de realisatie van de hoogspanningsverbinding op de natuur zijn onderzocht bij de vaststelling van het inpassingsplan Zuid-West 380 kV west en de in 2016 verleende vergunning op grond van de (toenmalige) Natuurbeschermingswet 1998. In de uitgevoerde passende beoordeling is geconcludeerd dat er geen sprake is van significante effecten op de aanwezige Natura 2000 gebieden en aanwezige vogelsoorten. In de huidige verlenging van deze vergunning krachtens de Wet natuurbescherming is onderbouwd dat bij de verlenging van de werkzaamheden nog steeds geen sprake is van significant negatieve effecten.	Nee Besluit (8) Vergunning Wet natuurbescherming gebiedsbescherming - Minister van LNV
06	01 06	<i>Zienswijze</i>	

09	<p>Indiener meent dat de grootschalige werkzaamheden dichtbij het natuurgebied Oosterschelde grote stikstofdepositie tot gevolg heeft. Het benodigd groot materieel wordt aangevoerd met dieselolielieverslindende machines en dit zal grote gevolgen hebben voor de natuur.</p> <p>Indiener betwijfelt of de plannen en werkzaamheden gelet op de uitspraak van de Raad van State inzake de PAS-methodiek voldoen aan de nieuwe normen en zal zich laten adviseren over de rechtsgeldigheid van de reeds verleende vergunningen.</p> <p>Indiener vraagt zich af of de bouw van de nieuwe hoogspanningsverbinding is getoetst aan de uitspraak van de Raad van State in verband met de stikstof uitstoot.</p> <p>Indiener geeft aan dat bij de aanleg van de werkwegen geen rekening is gehouden met PAS.</p>	
07	<p><i>Antwoord</i></p> <p>De procedure van het inpassingsplan Zuid-West 380 kV west en de eerdere uitvoeringsvergunningen is gestart voor de inwerkingtreding van de PAS regeling per 1 juli 2015. Hoewel de besluiten zijn vastgesteld in december 2016, hoefden deze nog niet beoordeeld te worden onder de regels van de PAS. In de destijds verleende vergunning krachtens de Natuurbeschermingswet 1998 (nu de Wnb vergunning voor gebiedsbescherming) heeft in de passende beoordeling een analyse van de permanente en tijdelijke effecten van de stikstof uitstoot ten gevolge van de realisatie van de verbinding plaatsgevonden. De conclusie daarvan was dat de realisatie van de verbinding geen significante negatieve effecten heeft op de nabijgelegen natuurgebieden. Er is geen reden om aan te nemen dat de destijds verleende vergunningen niet meer rechtsgeldig zijn. Zie ook de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 29 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1603, inzake de PAS waarin is geoordeeld dat de verleende Nbw-vergunningen rechtens onaantastbaar zijn.</p> <p>In de onderhavige besluiten zijn voor een aantal onderdelen beperkte wijzigingen in de werkzaamheden meegenomen. Met name zijn de tijdelijke werkwegen aangepast, en deels vergroot ten opzichte van de bij het inpassingsplan vergunde situatie. Voor deze wijzigingen van de tijdelijke werkzaamheden heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de mogelijke effecten van extra te verwachten stikstofdepositie (middels een berekening in de Aeries calculator 2019). Uit de resultaten van dit onderzoek is gebleken dat er geen sprake is van significant negatieve effecten door de extra stikstofdepositie in de daarvoor gevoelige nabijgelegen natuurgebieden. De extra depositie door de vergroting van de tijdelijke werkwegen leidt niet tot overschrijding van de kritische depositiewaarde van de stikstofgevoelige habitats. Hiermee is de conclusie dat de effecten van de extra stikstofdepositie niet leiden tot een wijziging van de onherroepelijk verleende vergunning van 2016.</p> <p>De rapportage van het uitgevoerde onderzoek naar de stikstofdepositie is toegevoegd aan de aanvraag om verlenging van de vergunning krachtens de Wet natuurbescherming (besluit 06).</p>	<p>Nee</p> <p>Besluit (8) Vergunning Wet natuurbescherming gebiedsbescherming - Minister van LNV</p>
07	09	<i>Zienswijze</i>

		Indiener vraagt zich af hoe de wintrack masten zich verhouden tot de afspraken voor Natura 2000 gebieden Oosterschelde, Westerschelde en Poelbos.	
		<p><i>Antwoord</i></p> <p>De effecten van de realisatie van de hoogspanningsverbinding op de natuur zijn onderzocht bij de vaststelling van het inpassingsplan Zuid-West 380 kV west en de in 2016 verleende vergunning op grond van de (toenmalige) Natuurbeschermingswet 1998. In de uitgevoerde passende beoordeling is geconcludeerd dat er geen sprake is van significant negatieve effecten op de aanwezige Natura 2000 gebieden. In de huidige verlenging van deze vergunning krachtens de Wet natuurbescherming is onderbouwd dat bij de verlenging van de werkzaamheden nog steeds geen sprake is van significant negatieve effecten. Daarbij geldt overigens dat het Poelbos geen Natura 2000 gebied is.</p>	<p>Nee</p> <p>Besluit (8) Vergunning Wet natuurbescherming gebiedsbescherming - Minister van LNV</p>
08	09	<p><i>Zienswijze</i></p> <p>Uit het concept van de omgevingsvergunning van B&W van de gemeente Borsele blijkt niet dat de aanvraag is getoetst c.q. voldoet aan de redelijke eisen van welstand zoals bedoeld in art. 2.10 Wabo. Ook blijkt uit genoemd concept niet dat B&W voornemens zouden zijn de aangevraagde vergunning te verlenen zonder dat de aanvraag aan de genoemde eisen voldoet.</p>	
09		<p><i>Antwoord</i></p> <p>De omgevingsvergunning voor de wijziging van de werkwegen van B&W van de gemeente Borsele ziet op het uitvoeren van werk en werkzaamheden (aanlegactiviteiten). De Welstandstoets zoals bedoeld in art. 2.10 Wabo heeft betrekking op de activiteit 'bouwen van een bouwwerk' zoals bedoeld in art. 2.1 lid 1 onder a van de Wabo. Nu in onderhavig besluit geen sprake is van een bouwactiviteit, is een Welstandstoets dan ook niet aan de orde.</p>	<p>Nee</p> <p>Besluit (3) Omgevingsvergunning tijdelijke werkwegen – B&W Borsele</p>
10	09	<p><i>Zienswijze</i></p> <p>Indiener geeft aan dat tot het omgevingsplan voor de tijdelijke werkwegen ook een zgn. Landschapsplan behoort, gedateerd 28 januari 2016. Indiener is van oordeel dat dit plan verre van compleet is.</p>	
		<p><i>Antwoord</i></p> <p>Het Landschapsplan maakt onderdeel uit van het onherroepelijke inpassingsplan Zuid-West 380 kV west, zie inleiding. Het Landschapsplan speelt geen rol bij de vaststelling van onderhavige uitvoeringsbesluiten.</p>	<p>nee</p>
11		<p><i>Zienswijze</i></p> <p>Indiener wil grootschalige compensatie. Dus niet van alles iets, maar gewoon één keer alles goed aanpakken. Ze wachten nog steeds op een groot Sloebos.</p>	
		<p><i>Antwoord</i></p> <p>Met name particuliere ontwikkelaars van windparken stellen gebiedsfondsen in, als daar vanuit het omgevingsproces aanleiding toe</p>	

		<p>wordt gezien. TenneT en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) zijn geen (commerciële) ontwikkelaars van windparken. Het is niet gebruikelijk om publieke middelen in te zetten voor dergelijke gebiedsfondsen, omdat TenneT en EZK werken vanuit het openbaar nut, namelijk Nederland op een maatschappelijk verantwoorde wijze en voor een zo laag mogelijke prijs van duurzame en schone energie te voorzien. Dit neemt echter niet weg dat TenneT en EZK plaatselijke negatieve effecten zoveel mogelijk proberen te voorkomen of te compenseren/verminderen. De vergunningen worden vastgesteld overeenkomstig een goede ruimtelijke ordening. Een goede ruimtelijke ordening betekent overigens niet dat alle effecten van het plan volledig moeten worden weggenomen. De effecten moeten wel binnen de normen blijven. Het is evenwel onvermijdelijk dat omwonenden enige effecten ondervinden van het project. Omwonenden die menen planschade te lijden ten gevolge van het inpassingsplan Zuid-West 380 kV west kunnen een planschadeverzoek indienen bij de gemeente, die deze dan doorstuurt naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) voor verdere afhandeling.</p>	
<i>Thema – Algemeen – Werkwijze TenneT</i>			
12	09	<p><i>Zienswijze</i></p> <p>Indiener meent dat de houding van TenneT in de onderhandelingen onprettig is en dat TenneT daarbij misbruikt maakt van haar macht. Ook past TenneT de spelregels aan gedurende het proces.</p>	
		<p><i>Antwoord</i></p> <p>TenneT herkent zich niet in deze stelling. Hoe het ook zij, de onderhandelingen vinden plaats in het kader van het af te sluiten zakelijk recht. Dit proces staat geheel los van de procedures van onderhavige uitvoeringsbesluiten. Deze overwegingen kunnen dan ook geen rol spelen bij het vaststellen van onderhavige uitvoeringsbesluiten.</p>	nee
13	09	<p><i>Zienswijze</i></p> <p>Indiener beklaagt zich erover dat de informatievoorziening erg technisch is en onmogelijk te volgen voor de gemiddelde burger. Dit is in strijd met het beginsel van de 'equality of arms'. TenneT TSO bedient zich van een enorme hoeveelheid deskundigenrapporten op allerlei terreinen. Voor gemiddelde burgers is het onmogelijk om de middelen op te brengen om deskundige tegenrapporten te laten opstellen die voldoende tegengewicht kunnen bieden tegen alle rapporten die TenneT TSO heeft laten maken. Weliswaar is toetsing achteraf door het instellen van beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State ('de Afdeling') wanneer een omgevingsvergunning eenmaal definitief is vastgesteld maar die rechtsgang biedt geen bevredigende oplossing voor het gebrek aan 'equality of arms'.</p>	
		<p><i>Antwoord</i></p> <p>De wijze van informatievoorziening in de huidige procedure voldoet aan de daarvoor gestelde wettelijke regels. Het wordt erkend dat bepaalde stukken soms moeilijk leesbaar en moeilijk te begrijpen zijn voor niet deskundigen. Dit is zeker een aandachtspunt. TenneT en EZK spannen zich in om dit te verbeteren, onder andere door veel informatie op de website te plaatsen. De digitale nieuwsbrieven</p>	nee

		<p>worden voor een breed publiek geschreven. De officiële stukken worden gepubliceerd op de website van Bureau Energieprojecten en veel informatie is te vinden op de website www.Zuid-West380kv.nl/Zuid-West-380kv-west. Indieners kunnen direct na publicatie van deze stukken kennis nemen. Daarbij komt dat een individuele belanghebbende zich niet steeds de inhoud van alle stukken hoeft eigen te maken, maar alleen van die stukken die op zijn situatie betrekking hebben.</p> <p>Overigens is in de uitspraak van de ABRvS van 8 augustus 2018 ten aanzien van de informatievoorziening in fase 1 bepaald dat er geen sprake is van ongelijke proceskansen en dus geen schending van art. 6 EVRM ('equality of arms').</p>	
14	09	<p><i>Zienswijze</i></p> <p>Indiener geeft aan dat er veel is veranderd sinds de inwerkingtreding van de huidige Wet ruimtelijke ordening ('Wro'). Burgers en lokale overheden kunnen in de huidige situatie niet of nauwelijks invloed uitoefenen op grote Rijksprojecten. Een gevolg is dat er een gebrek is aan transparantie in de besluitvorming, de afstand tussen de burger en de landelijke overheid is groot. Ook al is er geen draagvlak onder de bevolking en lokale politiek, Rijksinpassingsplannen kunnen nu toch worden uitgevoerd. Dit is in strijd met het Verdrag van Aarhus uit 1998: een burger moet inspraak hebben en alternatieven kunnen aandragen.</p>	
		<p><i>Antwoord</i></p> <p>In de uitspraak van de ABRvS van 8 augustus 2018 inzake fase 1 van de procedure is bepaald dat de gevolgde procedure voldoende inspraakmogelijkheden heeft geboden op een vroeg genoeg moment en daarmee voldoet aan het Verdrag van Aarhus.</p>	nee
<i>Thema – Uitvoering werkzaamheden op percelen</i>			
15	03	<p><i>Zienswijze</i></p> <p>Indiener wil dat mast 1051 moet blijven als vergund in 2016.</p>	
		<p><i>Antwoord</i></p> <p>TenneT heeft de gemeente Kapelle verzocht om de werkkerreintekening van mast 1051 conform de vergunde situatie in 2016 in het definitieve besluit "omgevingsvergunning wijzigingen en verlenging tijdelijke werkwegen buiten inpassingsplan" gewijzigd vast te stellen.</p>	<p>Ja</p> <p>(4) Omgevingsvergunning tijdelijke werkwegen – B&W gemeente Kapelle (9) Watervergunning – Waterschap Scheldestromen (10) Ontheffing Keur Wegen Scheldestromen</p>
16	03	<p><i>Zienswijze</i></p> <p>Indiener wil dat mast 1072 uitgevoerd wordt zodat die vanaf de Noordpoolweg benaderd kan worden en niet vanaf de Vaathoekseweg.</p>	
		<p><i>Antwoord</i></p> <p>TenneT heeft de gemeente Reimerswaal verzocht om de tekening van mast 1072 in het definitieve besluit gewijzigd vast te stellen zodat de</p>	Ja

		mast benaderd wordt vanaf de Noordpoolweg en niet vanaf de Vaathoekseweg.	(6) Omgevingsvergunning tijdelijke werkwegen – gemeente Reimerswaal (9) Watervergunning – Waterschap Scheldestromen (10) Ontheffing Keur Wegen Scheldestromen
17	06	<i>Zienswijze</i> Indiener vraagt zich af hoe het mogelijk is dat er reeds aangepaste werkwegen en werkterreinen worden opgenomen in de zakelijk recht overeenkomst, terwijl er nog een zienswijze kan worden ingediend.	
		<i>Antwoord</i> De procedure van de uitvoeringsbesluiten loopt parallel met het verkrijgen van de zakelijk recht overeenkomsten. De processen staan wettelijk gezien los van elkaar en hebben hun eigen grondslag en toetsingskader.	nee
18	09	<i>Zienswijze</i> Indiener geeft aan dat ter plaatse van de woning en de tuin geen specifiek onderzoek is gepleegd naar aantasting van Flora en Fauna en met name naar de bijzondere vogels die daar leven.	
		<i>Antwoord</i> Er heeft geen specifiek onderzoek in de tuin plaatsgevonden omdat dit niet mogelijk was vanwege het ontbreken van de toestemming om de tuin te betreden. Het gebied is wel onderzocht vanaf de naastgelegen openbare weg. In de verleende ontheffing (07) is rekening gehouden met de eventuele aanwezigheid van beschermde nesten ter plaatse. Om die reden zijn voorschriften ten aanzien van mitigerende maatregelen opgenomen in de ontheffing en kan de ontheffing verlengd worden.	nee (7) Ontheffing Wnb soortenbescherming – minister van LNV
19	09	<i>Zienswijze</i> Indiener geeft aan dat de werkwegen op het terrein een compleet natuurpark gaan verstoren. Dit terwijl er mogelijkheden zijn om de werkwegen en het juk aan de overzijde op landbouwgrond te plaatsen.	
		<i>Antwoord</i> Voor het juk voor het overbrengen van de stroomdraden over de provinciale weg wordt een alternatieve oplossing uitgevoerd buiten de gronden van indiener.	Ja (6) Omgevingsvergunning tijdelijke werkwegen – B&W van Borsele
<i>Thema – Tijdelijke hoogspanningsverbinding natuurgebied 't Sloe</i>			
<i>Nut en noodzaak</i>			
20	09	<i>Zienswijze</i> Er is geen nut en noodzaak voor een tijdelijke lijn in het Sloebos. Het is helemaal niet nodig om dat nu versneld te doen, er zijn in de toekomst meer dan genoeg mogelijkheden.	
		<i>Antwoord</i>	Ja

		Nabij het transformatorstation te Borssele zal de nieuwe hoogspanningsverbinding kruisen met de bestaande verbinding. Voor de bouw van de nieuwe verbinding is dus een tijdelijke verbinding noodzakelijk om de bestaande verbinding over te nemen gedurende de bouw. Zoals omschreven in de inleiding zal de tijdelijke verbinding niet in de verzwaarde vorm worden uitgevoerd, maar conform de oorspronkelijke plannen. Dit houdt dat er minder bomen gekapt hoeven worden in het Sloebos.	<p>Besluit (1) Omgevingsvergunning strijdig gebruik – Ministerie van EZK</p> <p>Besluit (2) Omgevingsvergunning bouw – B&W gemeente Borsele</p> <p>De aanvragen om deze besluiten zijn ingetrokken.</p>
<i>Zicht</i>			
21	02 04	<p><i>Zienswijze</i></p> <p>Indiener geeft aan dat er volkomen aan het belang van het natuurgebied voor de bewoners van het dorp Borssele wordt gegaan ter visuele afscherming.</p> <p>De bosrand vormt een belangrijke visuele afscherming en het zal ongeveer 20 jaar duren voordat het bos zijn huidige functie weer terug heeft gekregen.</p>	
		<p><i>Antwoord</i></p> <p>Nu TenneT de tijdelijke hoogspanningsverbinding zal bouwen in de oorspronkelijke vorm, zal de bosrand aan de zuidzijde van het gebied onaangetast blijven.</p>	<p>Ja</p> <p>Besluit (1) Omgevingsvergunning strijdig gebruik – Ministerie van EZK</p> <p>Besluit (2) Omgevingsvergunning bouw – B&W gemeente Borsele</p> <p>De aanvragen om deze besluiten zijn ingetrokken.</p>
<i>Geluid</i>			
22	02 04	<p><i>Zienswijze</i></p> <p>Indiener geeft aan dat er volkomen aan het belang van het natuurgebied voor de bewoners van het dorp Borssele wordt gegaan ter geluidsbuffer.</p> <p>De bosrand beperkt de geluidsoverlast en het zal ongeveer 20 jaar duren voordat het bos zijn huidige functie weer terug heeft gekregen.</p>	
		<p><i>Antwoord</i></p> <p>Nu TenneT de tijdelijke hoogspanningsverbinding zal bouwen in de oorspronkelijke vorm, zal de bosrand aan de zuidzijde van het gebied onaangetast blijven.</p>	<p>Ja</p> <p>Besluit (1) Omgevingsvergunning strijdig gebruik – Ministerie van EZK</p> <p>Besluit (2) Omgevingsvergunning bouw – B&W gemeente Borsele</p>

			De aanvragen om deze besluiten zijn ingetrokken.
<i>Alternatief</i>			
23	02 04	<i>Zienswijze</i> Indiener geeft aan geen noodzaak te zien om de tijdelijke verbinding door het natuurgebied te leggen aangezien er een alternatief mogelijk is maar TenneT daar geen geld genoeg in wil steken. De alternatieven zijn door TenneT afgewezen om financiële en technische redenen die niet onafhankelijk zijn getoetst.	
		<i>Antwoord</i> TenneT zal de tijdelijke hoogspanningsverbinding bouwen in de oorspronkelijke vorm. Dit is ook in het Sloebos, maar heeft minder impact op het gebied. De zuidelijke bosrand zal intact blijven.	Ja Besluit (1) Omgevingsvergunning strijdig gebruik – Ministerie van EZK Besluit (2) Omgevingsvergunning bouw – B&W gemeente Borsele De aanvragen om deze besluiten zijn ingetrokken.
<i>Dempingen</i>			
24	05	<i>Zienswijze</i> Er is niet aannemelijk gemaakt wat de effecten zijn van de extra verhardingen en dempingen van delen van de kreek (in het Sloebos). Evenmin zijn extra voorschriften aan de (ontwerp)vergunning verbonden. De watervergunning kan om die reden niet in redelijkheid worden verleend.	
		<i>Antwoord</i> Nu TenneT de tijdelijke hoogspanningsverbinding zal bouwen in de oorspronkelijke vorm, zullen extra dempingen ten gevolge van de verzwaarde tijdelijke hoogspanningsverbinding niet plaatsvinden. Voor het overige geldt voor deze kreek dat deze geen onderdeel uitmaakt van het watersysteem en dat er geen sprake is van de doorvoer van water van derden. Watercompensatie ten gevolge van het tijdelijk vergroten van het verhard oppervlak is hier dan ook niet noodzakelijk. Er is geen noodzaak om daartoe voorschriften in het besluit op te nemen. Ook is er geen reden waarom de vergunning niet verleend zou kunnen worden.	Nee (9) Watervergunning – Waterschap Scheldestromen
<i>Thema – Overig</i>			
25	08	<i>Zienswijze</i> Indiener geeft aan dat het onjuist is om biomassa te laten wijken om een kabel te leggen voor "groene" energie	
		<i>Antwoord</i> Het is onduidelijk wat indiener bedoelt met deze zienswijze. De overwegingen omtrent het tracé zijn meegenomen in de vaststelling van het inpassingsplan Zuid-West 380 kV west, zie inleiding.	nee

26	11	<i>Zienswijze</i> Indiener wil dat de vrachtwagens zoveel mogelijk buiten de kern Eversdijk rijden.	
		<i>Antwoord</i> Het bouwverkeer zal niet door de kern van Eversdijk rijden.	Ja (4) Omgevingsvergunning tijdelijke werkwegen – B&W gemeente Kapelle